

(ಬ) ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ,

(ಸ) ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು).—

(ಅ) ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

(ಆ) ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಇ) ಹೌದು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

(ಅ) ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಫೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

(ಆ) ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಗಲಭೆ, ದೊಂಬಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರವು ಫೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವವೇ ?

(ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಇರಿಸಿರುವ ವಾಡಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?

(ಈ) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಯ್ಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿರುವುದು ವಾಸ್ತವವೇ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

(ಅ) ಬಂದಿದೆ. ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಆ) ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ತಹಬಂದಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಫೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಹಬಂದಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಇ) ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತರಬೇತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಫೋಲೀಸ್ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಫೋಲೀಸ್ ವೇದೆಯು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ./ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪಾಸಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫೋಲೀಸ್ ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಈ) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ತಾವು ನನ್ನ (ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಫೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಹಬಂದಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಂದಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಂತಹ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ೪೦,೦೦೦ ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ದಾಮಾಪಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರಪ್ಪಾಜಿ :— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಜನಗಳ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಉಚಿತವೇ ? ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮಾನ ಪ್ರಾಣ ಆಸ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತ. ನಿಜ. ಆದರೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜನರ ಮಾನ, ಪ್ರಾಣ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅನುಪಾತ ಬದಲ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚಾಗ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಗ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ :— ಸ್ವಾಮಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಾಂತಿ-ಶಿವಸ್ಥೆ ಕಾಣದ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪೋಲೀಸರಿಂದಲೇ ಮಾನಭಂಗ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾವು ಕೇಳಿ ತಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ಅವರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರದ ನೆನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್ :— ಈಗ ಇರುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ವೇದಗಳಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ., ಇದು ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೇದಗಳಿಗಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದರೋಡೆ, ಲೂಟಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈ ಪೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಗಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ, ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಪ್ಪು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಒಬ್ಬ ಹೆಡ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇರುತ್ತಾನೆ, ೮ ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬರವ ವರ್ಷ ೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಧರ್ಮವೀರ ಕಮಿಷನ್ ಒಗ್ಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ತಂತ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ಇನ ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಥರ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಮೆಥಡ್‌ಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ Investigation modernise ಆಗಿರುವಾಗ ಹಳೇ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿಪ್ಪನಾಯ್ಕ.—ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಪನಿಂಟ್ ಫಿ ಕೋಟಿ ೯೬ ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ೯೬ ಸಾವಿರ ನಾನು ಗೆಟೆಡ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ೧೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ವೇದ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ವೇದ ಇದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ವೇದ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ೧೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ವೇದ. ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೫೪

ಸರ್ಕಲ್ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸರ್ಕಲ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಗವನ ದಲ್ಲಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನರವರು ಧರ್ಮವೀರ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮವೀರ ಕಮಿಷನ್ನಿನನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆಮೇಲೆ Third degree methods ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದುಬೆಟ್ಟರೆ ಥರ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಮೆತಡ್ಸ್ ಬೇಡ. ಫೋರ್ತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಮೆತಡ್ಸ್ ಬೇಡ. ಸತ್ಯ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಈಗಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಮದಾಪುರ ಮತ್ತು ಕೊನ್ನೂರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು

ಪ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ. ೮೪. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ್ (ಗೋಕಾಕ್) — ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

(ಅ) ಗೋಕಾಕ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಮದಾಪುರ ಮತ್ತು ಕೊನ್ನೂರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದೇ ?

(ಆ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳೇನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು). —

(ಅ) ಇಲ್ಲ.

(ಆ) ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ್. — ಈಗಾಗಲೇ ಕೊನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಮಮದಾಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ. — ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರೀಲಿನೇ ಇಕದಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ದೂರುಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ್. — ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿಷಧೋಷಿತಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ. — ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.